

ACADEMIA ROMÂNĂ
Comitetul Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii
– Divizia de Istoria Științei –

STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS

Vol. XVIII/2025

MEGA

STUDII ȘI COMUNICĂRI / DIS

Vol. XVIII / 2025

STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS

– publicație fondată de acad. Gleb Drăgan –

REDACȚIA:

Director: Acad. Dumitru MURARIU

Redactor-șef: Acad. Mihail-Viorel BĂDESCU

Redactor-șef adjunct: Dr. Tiberiu TĂNASE

Secretar de redacție: C.Ș. Mirela-Adriana ANGHELACHE

Colegiul de redacție: Viorela-Valentina DIMA, Edith-Mihaela DOBRESCU, Emilian M. DOBRESCU, Dan GÎJU, Emil HEDEȘIU, Marian MOȘNEAGU, Alba-Iulia-Catrinel POPESCU, Nicolae ROTAR, Narcis ZĂRNESCU.

Responsabilitatea asupra conținutului materialelor revine autorilor

Adresa redacției:

Calea Victoriei, nr. 125, camera 31, sectorul 1 București, cod 010071

Adresa web: <http://www.studii.crifst.ro>

Administrator pagină web: Nicolae Sfetcu

ACADEMIA ROMÂNĂ
Comitetul Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii
– Divizia de Istoria Științei –

STUDII ȘI COMUNICĂRI / DIS

Vol. XVIII / 2025

MEGA
Cluj-Napoca, 2025

Revista este inclusă în baza de date internațională CEEOL

Revista este inclusă în baza de date internațională ICI
Journals Master List și are ICV 2024: 39,17

© Autorii, 2025

Responsabilitatea conținutului, interpretărilor și părerilor
exprimate în paginile revistei revine exclusiv autorilor.

ISSN 1844 – 9220
ISSN-L 1844 – 9220

Editura MEGA
Cluj-Napoca
e-mail: mega@edituramega.ro
www.edituramega.ro

CUPRINS

ANIVERSĂRI

George M. CROITORU

130 de ani de la nașterea profesorului Dimitrie A. Stan, un real exemplu de
distingție și profesionalism13

Magda STAVINSCHI

Victor Anestin – un Flammarion al românilor.....25

STUDII SI COMUNICĂRI

Andreea Florina RADU

Evoluția paradigmelor științifice și impactul lor tehnologic: de la Newton la
inteligenta artificială.....51

George M. CROITORU

Aspecte istorice și tehnice privind perioada de început a introducerii
betonului precomprimat în România.....75

Ioan Gheorghe RAȚIU, Elena HELEREA

O privire istorică, științifică și tehnică asupra dezvoltării radiolocației și
radarului în România.....91

Lucian Ștefan COZMA, Daniela Georgiana GOLEA

Studiu asupra întrebuințării armamentelor de foc de către armata moșilor
în perioada 1848–1849.....121

EVOCĂRI

Filofteia REPEZ

Activitatea profesorului Dragomir Hurmuzescu reflectată în ziarele vremii.....145

Licuța T. CRISTEA, George M. CROITORU

Un document inedit din activitatea primului laborator de chimie din cadrul
Școlii naționale de poduri și șosele din București, elaborat de Alfons
Oscar Saligny.....159

PERSONALITĂȚI

Dumitru CURCĂ

De la apicultorul Florin R. Begnescu (1880–1949) la bunicul său, preotul
ardelean Nicolae Gh. Begnescu (1824–1873).....179

Niculina MERCEANU

Mari gânditori români. Dimitrie Gusti, creatorul sociologiei românești..... 223

Mirela-Adriana ANGHELACHE

Ștefan Hepites, deschizător de drum în seismologie și geomagnetism.....233

VARIA

Alin M. OLĂRESCU

Limbajul tehnico-administrativ al textelor vechi: Studiu de caz moșia
Stroești – Argeș la 525 de ani de la prima atestare documentară scrisă.....247

Costel CIOANCĂ

Considerații despre imaginarul tehnic prezent în basmul fantastic românesc....273

SEMNAL EDITORIAL, RECENZII

George M. CROITORU

Nicolae Șt. Noica: Istoria clădirii Operei Române din București.....291

Florin Cristian GHEORGHE

Valentin-Stelian Bădescu: O istorie alternativă a Botenilor Muscelului 299

CONTENTS

ANNIVERSARIES

George M. CROITORU 130 years since the birth of professor Dimitrie A. Stan, a genuine example of distinction and professionalism	13
Magda STAVINSCHI Victor Anestin – A Flammarion of Romanians.....	25

STUDIES AND COMMUNICATIONS

Andreea Florina RADU The evolution of scientific paradigms and their technological impact: From Newton to Artificial Intelligence.....	51
George M. CROITORU Historical and technical aspects regarding the beginning period of the introduction of prestressed concrete in Romania.....	75
Ioan Gheorghe RAȚIU, Elena HELEREA A historical, scientific, and technical perspective on the development of radiolocation and radar in Romania.....	91
Lucian Ștefan COZMA, Daniela Georgiana GOLEA Study on the use of firearms by the Wallachian army during the period 1848-1849.....	121

RECOLLECTIONS

Filofteia REPEZ The activity of professor Dragomir Hurmuzescu reflected in the newspapers of the time.....	145
--	-----

Licuța T. CRISTEA, George M. CROITORU

A new document from the activity of the first chemistry laboratory of the
National School of bridges and Roads in Bucharest, written by Alfons
Oscar Saligny.....159

PERSONALITĂȚI

Dumitru CURCĂ

From beekeeper Florin R. Begnescu (1880–1949) to his grandfather, the
Transylvanian priest Nicolae Gh. Begnescu (1824–1873).....179

Niculina MERCEANU

Great Romanian thinkers. Dimitrie Gusti, the creator of Romanian sociology....223

Mirela-Adriana ANGHELACHE

Ștefan Hepites, trailblazer in seismology and geomagnetism..... 233

VARIA

Alin M. OLĂRESCU

The technical and administrative language of old texts: A case study of the
Stroești–Argeș estate, 525 years after its first written documentary
attestation.....247

Costel CIOANCĂ

Considerations on the technical imagery present in Romanian fantastic
fairytales.....273

EDITORIAL SIGNAL, REVIEWS

George M. CROITORU

Nicolae Șt. Noica: History of the Romanian Opera building from Bucharest291

Florin Cristian GHEORGHE

Valentin-Stelian Bădescu: An alternative history of the
Botenilor Muscelului299

STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS – PUBLICAȚIE FONDATĂ DE ACAD. GLEB DRĂGAN –

CONSILIUL ȘTIINȚIFIC

Acad. Dorel BANABIC, președinte al Secției de Științe Tehnice a Academiei Române.

Acad. Gheorghe BENGĂ, membru al Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii al Academiei Române.

Alexandru Ș. BOLOGA, dr. în biologie, președinte al Filialei CRIFST – Constanța.

Șerban DRAGOMIRESCU, prof., membru al Diviziei de Istoria Științei a CRIFST al Academiei Române.

Ștefan IANCU, prof. univ. dr. ing., membru fondator/titular al Academiei Oamenilor de Știință din România, consilier de proprietate industrială, membru al Diviziei de Istoria Tehnicii a CRIFST al Academiei Române.

Gheorghe MOHAN, dr. în biologie, prof. univ. la Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, membru al Diviziei de Istoria Științei a CRIFST al Academiei Române.

Gheorghe MUSTĂȚĂ, prof. univ. dr., membru al Diviziei de Istoria Științei a CRIFST al Academiei Române.

Alba-Iulia-Catrinel POPESCU, conf. univ. dr., vicepreședinte al Diviziei de Istoria Științei a CRIFST al Academiei Române.

Magdalena STAVINSCHI, dr., membru al Diviziei de Istoria Științei a CRIFST al Academiei Române.

Mihail ZAHARIADE, prof. univ. dr., cercetător științific I la Institutul Național de Arheologie „Vasile Pârvan” al Academiei Române.

VALENTIN-STELIAN BĂDESCU: O ISTORIE ALTERNATIVĂ A BOTENILOR MUSCELULUI

Florin Cristian GHEORGHE¹

fcg2606@yahoo.com

ABSTRACT: Although the title suggests a monographic work, the book is more than that. Its pages bear witness to the customs and deeds of Romanian villages and, at the same time, recall the high ideal and the constant struggle of the villagers carried in those politically and socially turbulent times. I am completely surprised and delighted by Professor Valentin-Stelian Bădescu's work. Although he did not graduate from a historical or social higher education institution, he has achieved great things in the field of Romanian sociology and history in his mature years. Through his work, he ranks among the well-known authors of monographs, each of whom has made special contributions to this field of social life.

KEYWORDS: monograph, Boteni, Muscel, decadence, contemporary Romanian village, villagers.

Avocatul, universitarul și colonelul Valentin – Stelian Bădescu mi-a oferit de curând lucrarea *O istorie alternativă a Botenilor Muscelului*, apărută recent la Editura Sui Generis. Deși titlul enunță o lucrare cu caracter monografic, cartea este mai mult decât atât. Filele ei dau mărturie despre rânduielile și făptuirile satelor românești și, în același timp, sunt amintite idealul înalt și lupta permanentă pe care oamenii satelor le-au purtat în acele vremuri atât de tulburi din punct de vedere politic și social. Sunt întru totul surprins și încântat de preocuparea profesorului Valentin Bădescu! Cu toate că formarea sa universitară nu s-a desăvârșit în una dintre instituțiile de învățământ superior istoric ori social, domnia sa dovedește, la vârsta deplinei maturități, adevărate împliniri în domeniul sociologiei și al istoriei României. Prin preocupările sale, se înscrie printre autorii de

¹ Prof. univ. dr., președintele Asociației Europene a Cadrelor Didactice, Filiala România, editor al revistei „Cugetarea europeană”.

monografii cunoscuți care au avut, fiecare în parte, contribuții deosebite în acest domeniu al vieții sociale.

L-am întâlnit de multe ori pe maestrul Valentin Bădescu, l-am ascultat și urmărit în diferite intervenții media, în presa juridică, dar și în cea laică. Am citit cu atenție numeroase pagini scrise de către acesta, în ultimii, deja mulți ani. Fără să mă angajez într-o evaluare exhaustivă a preocupărilor și a operei sale, constat o predilecție deosebită pentru istorie, pe de o parte, și puterea politică, pe de altă parte. Am citit păreri exprimate de domnia-sa față de un mare fiu al satului Boteni, filosoful Petre Țuțea, redescoperit în ultima perioadă. Valentin Bădescu, militarul de carieră, preocupat îndeosebi de activitatea socială a Bisericii și propovăduitor al întrajutorării dintre credincioși, într-o perioadă de lipsuri și limitări. De altfel, domnul profesor Bădescu l-a evocat și pe Ion Chelcea, prietenul lui Petre Țuțea, chiar în cadrul monografiei, după cum a prezentat și alte chipuri luminoase din istoria Botenilor.

Parcurend paginile volumului *O istorie alternativă a Botenilor Muscelului*, am aflat noi informații sau mi-am amintit unele deja cunoscute. Aprecierea efortului cărturăresc al autorului este cu atât mai deplină cu cât vine din partea domnului academician Ioan Aurel Pop, Președintele Academiei Române, care poate privi dintr-o altă perspectivă decât o face un slujitor al obișnuit al condeii. Preocupat fiind de viața satului său natal, mărturisesc că am întâlnit, în paginile acestei cărți, o serie de informații noi, unele dintre ele descoperite de autor în dosarele din Arhivele Securității, printre numeroasele documente pe care profesorul Bădescu le-a adunat în timp. Despre consultarea lor, domnia-sa a vorbit de multe ori în public, ne-a mărturisit părerea sa, dar și amarul pe care l-a constatat în urma citirii respectivelor depeșe și note. Considerați pe nedrept bolnavi psihic, unii dintre semenii noștri erau trimiși la Psihiatrie, fiind acuzați, urmăriți, umiliți. Din însemnările acelor ani iese la iveală, pe de o parte, lupta acerbă împotriva elitei intelectuale a României, iar de cealaltă parte, atitudinea vie a mărturisitorilor care s-au dovedit adevărați slujitori și apărători ai credinței. Am constatat, apoi, că profesorul Bădescu are câteva persoane pe care le păstrează foarte aproape de inima sa. Chiar dacă nu a făcut mărturisiri explicite în scrierile sale, acest lucru transpare din prețuirea pentru ele. Cred că i-a apreciat în mod deosebit pe preotul Nicolae Nițescu, pe Petre Țuțea, pe părinții și străbunii săi. Chiar dacă nu este des evidențiată, observ că se află printre persoanele prețuite de către profesorul cronicar comunitatea satului.

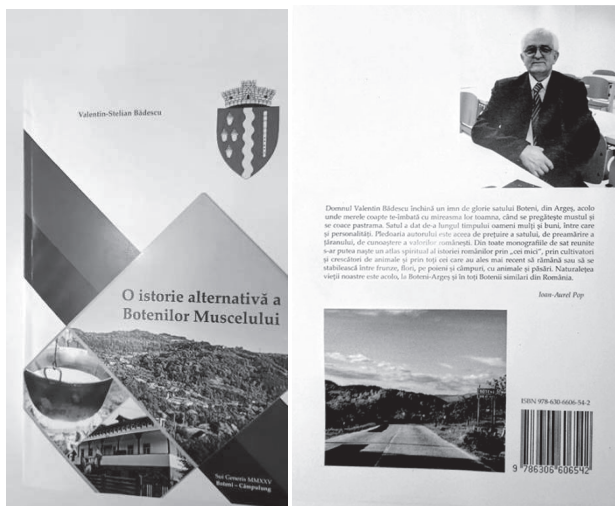

Foto – Copertele cărții (față-verso) *O istorie alternativă a Botenilor Muscelului*. Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României: Valentin-Stelian Bădescu, Editura Sui Generis, Câmpulung, 2025. ISBN 978-630-6606-54-2, 785 pagini.

Lucrarea Domnului Bădescu Valentin-Stelian oferă și informații despre Biserica din Boteni, pornind de la documente pe care le-a găsit în arhivele amintite. Valorificarea unor astfel de documente, fie ele și succint prezentate, ne introduce în atmosfera vremii respective. Toate aceste date ne ajută să refacem, măcar în parte, atmosfera specifică. Am fost îndeosebi admirator al preocupărilor domniei sale față de Țara Sfână și Muntele Athos. Are și darul plăcut al vorbirii, o anumită căldură și un inedit vizibil, o preocupare pentru subiectele cordiale, dar și pentru personaje pe care domnia sa le-a numit „controversate”, în măsura în care cineva poate fi considerat astfel. Am încredințarea că profesorul Bădescu a primit aceste mari daruri de la Dumnezeu și le împărtășește, prin stăruință și ținută academică, dar și literară, deosebite, pentru a-i face și pe alții părtași acestora.

Contribuțiile teoretice ale autorului la cheștiunea monograficului social nu s-au mărginit doar la cele mai sus înfățișate pe scurt, fragmentar, față de bogăția de idei înfățișată în lucrările sale de până la apariția lucrării. Ele au fost parte a mării dezbateri de idei referitoare la modul de organizare a țării întregite, care a avut loc în acea vreme, la care Biserica Ortodoxă Română nu a fost absentă, ci dimpotrivă, s-a evidențiat prin preoții săi, dar

și prin alții, ca fiind în sincronicitate nu doar cu ideile noi, fundamentate științific, vehiculate în civilizația creștină, dar și pe deplin responsabilă în ceea ce privește marile îndatoriri care îi reveneau în vastul proces al devenirii noastre. Contribuția Domnului Valentin – Stelian Bădescu se așază la loc de frunte, indiferent care a fost evoluția lui ulterioară, nescutită de scăderi sau de abateri canonice determinate de slăbiciuni omenești.